

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2012. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Информативна белешка за судската пракса на Судот бр. 108
мај 2008

Dedovskiy and Others v. Russia - 7178/03

Пресуда 15.5.2008 [Section I]

Член 3

Тортура

Злоставување и неоправдано користење на пендреци/палки против притвореници и немање делотворна истрага: *повреда*

Факти: Во 2001, додека служеле затворска казна во поправна колонија, седуммината апликанти биле злоставувани и тепани со палки од страна на одредот *Varyag*, специјална единица создадена да одржува ред во притворските установи. Одредот е наводно повикан во поправната колонија за да ги заплашува притворениците кои биле поттикнати да се вклучат во субверзивни активности од водачот на криминална банда. Одредот имал инструкции да го одржува редот со тоа што ќе извршува претреси на притворениците и на сите простори во колонијата. Целиот одред, освен неговиот командир, носеле маски кои целосно им го покривале лицето и маскарни униформи без ознаки за нивниот ранг, а биле вооружени со гумени палки. Кривичните постапки биле прекинати во однос на повеќето поплаки за злоставување, врз основа на тоа што истрагата не нашла „објективни информации“ во потврда на наводите. Постапката поведена против командирот и неговите подредени за пречекорување на овластувањата биле прекинати поради недоволно докази.

Право

Член 3-(а) *Материјален аспект:* Имајќи ја предвид недискриминирачката природа на работењето на одредот, кој на мета ја имал целата колонија, а не конкретни притвореници, како и тоа дека Владата ги прифатила фактографските поднесоци на апликантите, Судот сметал дека е утврдено, со бараниот стандард, дека апликантите биле изложени на злоставувањето на кое се жалеле. Користењето палки нема законска основа. Законот за казнени установи дозволува користење на палките во определени случаи, на пример за спречување напади, смирување масовни нереди и совладување на затвореници кои постојано искажуваат непослушност или пружаат отпор на офицерите. Сепак, немало докази дека апликантите нападнале офицери или други притвореници. Тепањата биле индивидуални, а не колективни по

природа. Иако некои од апликантите наводно покажале непослушност или дале отпор на наредби на офицерите, немало обид да се уапсат. Иако офицерите можеби имале потреба да се послужат со физичка сила во некои случаи, нивните постапки биле сосема непропорционални со наводните престапи на апликантите и биле очигледно неконзистентни со целите што се стремеле да ги остварат. Беше очигледно дека удирањето притвореник со палка не води кон посакуваниот резултат – да се олесни претресот. Во ваква ситуација, ударот со палка бил само форма на одмазда или на телесно казнување. Ваквиот непропорционален одговор е уште повпечатлив во случај на апликанти кои едноставно одбиле да го кажат своето име или да се пресоблечат. Оттука, одредот се послужил со намерно и непотребно насилство за да предизвика чувство на страв и пониженост што би ги скршило физичкиот и моралниот отпор, би ги понижило апликантите и би ги навело да бидат понизни. Ударите со палка мора да предизвикале интензивно ментално и физичко страдање што претставувало тортура.

Заклучок: повреда (едногласно).

(b) *Процедурален аспект:* Кривични постапки се поведени дури месец и половина по настанот. Сепак, не се поднесени докази што би покажале дека апликантите биле на лекарски преглед по инцидентот, зашто поднесените досијеа споменуваат само подоцнежни прегледи. Навистина, недостигот на какви и да е „објективни“ докази, како медицински досијеа, е даден како причина за прекинување на постапката по повеќето од поплаките. Извештаите за користењето на палките не посочиле кои офицери ги користеле. Дозволувајќи одредот да ги покрие лицата и да не носи никакви дистинктивни знаци на своите униформи, властите свесно ги оневозможиле жртвите да ги идентификуваат. Оваа основа е дури дадена како главна причина за прекинување на кривичната постапка. Слично, судовите ги попречиле сите обмислени обиди да се побара одговорност од сторителите. Понатаму, иако окружниот суд донел ослободителна пресуда за командирот зашто тој вршел соодветна контрола врз законитоста на потапувањето на неговите подредени, регионалниот суд го ослободил од обвиненијата врз основа на тоа што тој не можел, ниту имал обврска, да ги контролира своите офицери кога не бил присутен. Судот соодветно ги забележал фрапантните контрадикторности меѓу наодите на домашните судови. Понатаму, правата на апликантите делотворно да учествуваат во истрагата не било обезбедено. Истражителот не слушнал докази од апликантите или други жртви, од прва рака, па дури и не размислил за споменувања на нивната верзија на настаните во своите одлуки. Немало докази дека копиите на одлуките на обвинителот се прописно доставени до апликантите. Извршената истрага за наводите на апликантите за злоставување, оттука, не била темелна, соодветна ниту ефикасна.

Заклучок: повреда (едногласно).

Член 13 – Иако руските граѓански судови во теорија имаат капацитет да донесат независна проценка во предмет, во пракса се чини дека тежината припишана на претходнатаа кривична истрага била толку важна што дури и најуверливите докази во спротивното би биле отфрлени, а ваквиот правен лек би бил само теоретски и илузорен. Кривичните постапки се прекинати и, последователно, било кој друг правен лек, вклучително и барање за обештетување, имаат само ограничена можност за успех. Оттука, апликантите немале делотворен лек согласно домашното право, да бараат надомест за злоставувањето што го имале претрпено.

Заклучок: повреда (едногласно).

Член 38 § 1 (а) – И покрај повторените барања, Владата одбила да поднесе извештај од раководителот на секторот за придржување кон законите во казниени установи. Причините дадени од Владата за нејзиното одбивање биле неадекватни. Според ова, Владата не ги исполнила своите обврски согласно Член 38 § 1 (а).

Заклучок: неисполнување (едногласно).

Член 41 – Судот му доделил на секој од апликантите по EUR 10,000 во однос на непарична штета.

На овој линк може да се најдат [Case-Law Information Notes](#)

© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2012

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.